

Wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do Dyrektora Generalnego Operatora Telefonii Komórkowej z dnia 2 września 2005 r. dotyczące sposobu sformułowania klauzuli zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Warszawa, dnia 2 września 2005 r.

GI-DS-430/258/05

Pan
Dyrektor Generalny
Operatora Telefonii
Komórkowej

W związku z prowadzonym z urzędu przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych postępowaniem administracyjnym w sprawie danych osobowych klientów pozyskiwanych przez Operatora Telefonii Komórkowej z siedzibą (...) (zwanego dalej Spółką za pomocą formularza umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, zwracam się do Pana Dyrektora z uprzejmą prośbą o częściową zmianę ww. formularza.

Jak ustalił Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, w toku ww. postępowania, w Spółce obowiązuje wzór formularza umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w którym zamieszczona jest klauzula zgody o następującym brzmieniu: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich [klienta] danych osobowych dla celów marketingowych (...)”.

Ponadto, pełnomocnik Spółki (w piśmie z dnia 5 sierpnia 2005 r., znak: 189/BB/05) wyjaśnił „obowiązujący w Spółce wzór umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nie zawiera klauzul umożliwiających Spółce przekazywanie danych osobowych abonentów innym podmiotom ani zapewniających możliwość wykorzystania pozyskanych danych osobowych abonentów do marketingu usług, czy produktów innych podmiotów. (...) Spółka nie przekazuje danych osobowych abonentów innym podmiotom, jak również nie świadczy usług polegających na wykorzystywaniu posiadanych danych osobowych abonentów do marketingu usług czy produktów innych podmiotów. Wyjątek od wskazanej powyżej zasady stanowią sytuacje, w których przekazanie danych osobowych następuje na żądanie upoważnionych podmiotów lub w ramach okresowo organizowanych przez Spółkę we współpracy z innymi podmiotami akcji promocyjnych. W tym drugim przypadku jednakże, zwykle jednym z warunków udziału klienta w akcji promocyjnej jest zgoda na przekazanie danych osobowych innemu podmiotowi lub na wykorzystanie tych danych w celach marketingu usług podmiotu

współpracującego Spółką w ramach akcji. (...) Formatka aplikacji OTSA, w której wprowadzane są dane niezbędne do zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawiera opcje: >zgoda na przetwarzanie danych do celów marketingowych<. w sytuacji, gdy zgoda taka zostanie przez klienta wyrażona, a wskazana opcja zaznaczona przez sprzedawcę, na umowie drukowane jest oświadczenie: >Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla celów marketingowych (...)>.

W związku z powyższym uprzejmie informuję Pana Dyrektora, iż stosownie do przepisu art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów administratorów danych, o których mowa w art. 3 ust. 2, lub osób trzecich, którym są przekazywane te dane - a przetwarzanie danych nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Stosownie natomiast do art. 23 ust. 4 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych, za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, uważa się w szczególności marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych.

Każda z przesłanek przetwarzania danych osobowych, wynikająca z art. 23 ust. 1 pkt 1-5 ustawy o ochronie danych osobowych, ma charakter autonomiczny i niezależny, a zatem przesłanki te co do zasady są równoprawne. Dlatego też spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych. Zgoda osoby, której dane dotyczą jest zatem jednym z możliwych, ale nie jedynym warunkiem legalizującym proces przetwarzania danych osobowych. Tym samym, w sytuacji, gdy Spółka zamierza przetwarzać dane osobowe w celu marketingowym własnych produktów w związku z zawarciem umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, nie jest konieczne odbieranie odrębnej zgody na przetwarzanie danych osobowych w tym celu.

Należy jednakże wyraźnie podkreślić, iż jeżeli dane osobowe pozyskane przez Spółkę, w związku z umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych albo dla innych celów Spółki, mają być przetwarzane w celu marketingowym produktów lub usług innych podmiotów, konieczne jest odebranie odrębnej zgody klienta na takie działanie. W takich sytuacjach, o ile taka zgoda miałaby być odbierana przez Spółkę na rzecz innego podmiotu, w formularzu umowy lub innym dokumencie, konieczne jest takie sformułowanie klauzuli zgody, aby klient miał w tym zakresie zapewnioną opcjonalność.

Konkludując, stwierdzić należy, iż w analizowanym formularzu umowy oświadczenie usług telekomunikacyjnych Spółki w taki sposób sformułowała klauzulę zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych, że nie jest wiadome dla celów marketingowych jakich podmiotów dane będą przetwarzane – czy tylko przez Spółkę (wówczas odbieranie zgody jest zbędne), czy także dla celów marketingu produktów lub usług innych podmiotów (wówczas wyodrębniona zgoda stanowiłby warunek dopuszczalności przetwarzania w tym celu).

Uzasadnioną zatem wydaje się prośba - kierowana niniejszym pismem do Pana Dyrektora - o taką zmianę formularza, która pozwoliłaby na wyeliminowanie w przyszłości podobnych wątpliwości.

Jednocześnie, byłabym zobowiązana za poinformowanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o działaniach podjętych w ww. zakresie przez Spółkę.